

Hrvatsko arhivističko društvo

Međunarodni
dan
arhiva
9. lipnja
2020.

programska
knjižica

Zagreb, 2020.

Impresum:

Nakladnik
Hrvatsko arhivističko društvo

Uredila
Ivana Kuhar

Dizajn korica
Adagora j.d.o.o., Zagreb

Grafička priprema
Tiskarski obrt Zebra, Vinkovci

Tisak
Tiskarski obrt Zebra, Vinkovci

Naklada
1000 komada

Informacije su prikupljene iz svih državnih arhiva te Hrvatskog memorijalno-dokumentacijskog centra Domovinskoga rata kao specijaliziranog arhiva.

Izdavanje programske knjižice financiralo je Ministarstvo kulture RH.

Zahvaljujemo svima koji su u programskom, organizacijskom i financijskom smislu pomogli pripremu i održavanje programa za obilježavanje Međunarodnoga dana arhiva 9. lipnja 2020.

Sadržaj

Međunarodni dan arhiva _____	4
Arhivska djelatnost _____	5
Programi arhivskih ustanova	
Hrvatski državni arhiv _____	8
Državni arhiv u Bjelovaru _____	10
Državni arhiv u Dubrovniku _____	11
Državni arhiv u Gospiću _____	12
Državni arhiv u Karlovcu _____	14
Državni arhiv za Međimurje _____	16
Državni arhiv u Osijeku _____	17
Državni arhiv u Pazinu _____	20
Državni arhiv u Rijeci _____	21
Državni arhiv u Sisku _____	22
Državni arhiv u Splitu _____	23
Državni arhiv u Šibeniku _____	24
Državni arhiv u Varaždinu _____	25
Državni arhiv u Virovitici _____	27
Državni arhiv u Vukovaru _____	28
Državni arhiv u Zadru _____	29
Državni arhiv u Zagrebu _____	31
Hrvatski memorijalno-dokumentacijski centar Domovinskoga rata _____	32
Hrvatsko arhivističko društvo _____	33
Međunarodno arhivsko vijeće _____	34

Međunarodni dan arhiva

Međunarodni dan arhiva 9. lipnja u svijetu se obilježava od 2008. godine, a u Hrvatskoj je prvi puta obilježen 2009. godine. Navedeni datum obilježavanja izabran je u sjećanje na dan osnutka Međunarodnoga arhivskog vijeća (The International Council on Archives - ICA) 1948. godine. Ta je međunarodna stručna udruga posvećena učinkovitom upravljanju zapisima, te očuvanju, zaštiti i korištenju svjetske arhivske baštine kroz stručnu suradnju arhivskih i drugih stručnjaka za upravljanje zapisima diljem svijeta. Stoga arhivi svake godine taj dan/tjedan odgo-varajućim programima nastoje sa svojim postojanjem i djelovanjem upoznavati lokalne, područne i nacionalne zajednice u kojima djeluju, a Međunarodno arhivsko vijeće sveukupnu svjetsku javnost pokušava upoznavati s arhivskom baštinom i suvremenim zapisima (koji će to također jednom postati), koji su povjereni na skrb arhivskim stručnjacima.

Međunarodni dan arhiva u Hrvatskoj prigodnim programima obilježavaju sve arhivske ustanove u okviru hrvatske javne arhivske službe, potom Hrvatsko arhivističko društvo kao i resorno Ministarstvo kulture RH. Premda su vrata arhiva uvijek otvorena za korisnike različitih profila, toga dana svake godine arhivske ustanove u Hrvatskoj pozivaju sve građane da uđu u arhive kao neobavezni posjetitelji, te organiziraju prigodne izložbe, predavanja, radionice i skupove, predstavljaju svoja izdanja i organiziraju druge promotivne aktivnosti.

U Hrvatskoj se ovogodišnji Međunarodni dan arhiva obilježava zajedničkom temom - „*Katastrofe* u arhivima“ - vezano uz arhivske zapise o različitim prirodnim i inim katastrofama (poplave, požari, odroni, bujice, urušavanja, epidemije, najezde životinja, ratovi, ...) na područjima nadležnosti naših državnih arhiva. Tema je početno bila inspirirana 140-om obljetnicom velikoga potresa u Zagrebu 1880. godine, kao i kulturnom agendom predsjedanja RH Vijećem Europe o zaštiti baštine u kriznim situacijama, no sve što se od početka ove godine događalo, bizarno je i gotovo zastrašujuće zasjenilo tu početnu ideju, te dalo i novoga materijala ... Istina, zapisi o događanjima 2020. (pandemija koronavirusa, potres u Gradu Zagrebu, Zagrebačkoj i Krapinsko-zagorskoj županiji) svakako još nisu u arhivima, no i recentna briga o njihovu prikupljanju može biti temom. Na području državnih arhiva u Zagrebu, Varaždinu i HDA, na žalost, ta briga znači i evidentiranje šteta nastalih u potresu 22. ožujka 2020. na arhivskome gradivu naših stvaratelja.

Sigurno će neki arhivi u Hrvatskoj teme izložaba za MDA povezati i s lokalnim, područnim ili nekim drugim prigodnim temama kroz vlastite programe drugih sadržaja, ili pak u suradnji s drugim srodnim ustanovama i organizacijama.

Hrvatsko arhivističko društvo i ove će godine prirediti i distribuirati plakat najave Međunarodnog dana arhiva u Hrvatskoj 2020. te programsku knjižicu s podacima o

svim događanjima kojima arhivske ustanove u Hrvatskoj ove godine obilježavaju taj dan.

Dr. sc. Silvija Babić, arhivska savjetnica
predsjednica Hrvatskoga arhivističkog društva

Arhivska djelatnost

Arhivska djelatnost je u društvu imala svoj povijesni razvoj u kojem je mijenjala naglaske na pojedine aspekte svoje uloge. Čuvanje isprava za dokazivanje prava i povlastica naglašavalo je imovinsko-pravnu stranu ove djelatnosti, čuvanje dokumenata uprave i pravosuđa isticalo je političko-upravni aspekt, a čuvanje zapisa za povijesna i druga istraživanja omogućavalo je i dokazivanje nacionalnih interesa. Čuvanje pak sveobuhvatnoga arhivskoga gradiva kao memorije ukupne zajednice trajno uokviruje temeljnu baštinsku zadaću arhivske djelatnosti.

Povijesni je razvoj, dakle, naglašavao pojedine aspekte te djelatnosti, a postupno se oblikovala i javna arhivska služba i definirane su njezine funkcije kao servisa države i građana. Ona danas svojim djelovanjem (na području zaštite, preuzimanja, prikupljanja, obrade, čuvanja i korištenja arhivskoga gradiva, odgojno-obrazovnih i kulturnih aktivnosti, interdisciplinarne i interinstitucionalne suradnje) ima presudno važnu javnu ulogu i upravlja važnim procesima u interesu zajednice. Time trajno utječe na proces oblikovanja javne memorije i u Hrvatskoj. Stoga arhivistički rad treba promatrati u širem kontekstu od samog područja kulture i treba razlikovati njegovu ulogu i njegove rezultate u javnom i privatnom sektoru. Pri tome, arhivska djelatnost i arhivska struka u prvom redu moraju biti podložne imperativu istine i imperativu općeg javnog dobra, ne zanemarujući, dakako, i pojedinačno privatno dobro, nastojeći da ta dva dobra ne budu u koliziji.

Javna je arhivska služba, ipak, samo jedan segment djelovanja struke koju nazivamo arhivskom strukom. Na međunarodnom planu postoji niz različitih pristupa i modela arhivske službe koji obuhvaćaju javne i privatne stvaratelje, posjednike i korisnike arhivskoga gradiva najrazličitije provenijencije. Divergentnost arhivske službe, arhivskoga djelovanja ili arhivske teorije i prakse, najlakše se može uočiti sagledavajući članstva i djelovanja Međunarodnog arhivskog vijeća, osobito kroz rad pojedinih sekcija vijeća (ICA Professional Sections). U tom širokom prostoru, svoje mjesto imaju javni nacionalni i drugi arhivi na različitim razinama, ali jednako tako i privatni arhivi za koje postoje brojni interesi za prikupljanje, zaštitu, čuvanje i stručnu obradu zapisa, kao i za pružanje informacija i usluga na temelju tih zapisa.

U Hrvatskoj glavninu arhivske djelatnosti obavlja javna arhivska služba. U okolnostima stabilnih društava javna arhivska služba uobičajeno redovito brine za gradivo državnih, područnih i lokalnih političkih tijela i javnih ustanova. U tranzicijskim okolnostima javna arhivska služba, osim brige za gradivo tih tijela i ustanova, jedina može imati snagu i potencijale temeljem kojih može voditi brigu o ukupnoj memoriji naroda ili države, odnosno zajednice naroda ili država. To je osobito važno na onim prostorima koji su imali turbulentnu povijest protkanu trajnom tranzicijom i mijenama. Osobito je to važno i nama danas kada smo postali svjesni da osim javnoga gradiva, memoriju narodne i političke zajednice čini ono što možemo nazvati sveobuhvatnim arhivom, a to je uvelike i privatno gradivo razasuto kod različitih posjednika. Važnost arhivskoga gradiva privatnog karaktera sve više se naglašava i u arhivskoj teoriji i praksi zemalja Europske unije, a i šire. Suvremenim umrežavanjem informacija stvaraju se novi okviri „lokalnih, regionalnih i nacionalnih memorija i povijesti, ali također povijesti i identiteta političkih, religijskih i drugih društvenih skupina, kao i živih povijesti pojedinaca i obitelji“.¹ Sve su to segmenti jedne cjelovite memorije i povijesti koja se može očuvati, istraživati i prezentirati samo na temelju koncepta sveobuhvatnog arhiva.

U novije vrijeme, međutim, javni resursi na kojima se temelji oblikovanje identiteta, znanja, kulture i baštine, postali su predmetom interesa i ekonomskog menadžmenta koji ih želi osvojiti kako bi ih komercijalno iskoristio za ostvarivanje profita. Istovremeno, pojedine struke kao materijalni čuvari tih resursa, kao i samozatajni intelektualni radnici koji oblikuju identitet i znanje o baštini i kulturi, sve više su u opasnosti da izgube iz ruku resurse te esencije identiteta. Time ujedno postaju sve nemoćniji da zaustave besmisleni i štetni komercijalizaciju neprofitnih sektora javnoga djelovanja u kulturi i znanosti.

Javnoj arhivskoj službi, dakle, organizirana zajednica/društvo povjerava brigu za informacije, dokumentarno znanje i arhivsku baštinu kao temelj identiteta na koji se nadograđuje zgrada suvremenog društva. Stoga aktualna pitanja usmjeravanja i financiranja javne arhivske djelatnosti zahtijevaju veliku stručnu i političku ozbiljnost u daljnjim odlukama i postupcima.

Dr. sc. Dražen Kušen, arhivski savjetnik
član Hrvatskoga arhivističkog društva

¹ *Report on archives in the enlarged European Union*, u: KETELAAR, Eric. Hrvatsko arhivsko zakonodavstvo i praksa: između sna i jave. // Arhivski vjesnik, 51 (2008), str. 129-148., ovdje str. 134.

PROGRAMI
ARHIVSKIH
USTANOVA

Hrvatski državni arhiv

Marulićev trg 21

10000 Zagreb

tel.: 01 4801 999

faks: 01 4829 000

Ravnatelj: dr. sc. Dinko Čutura

e-pošta: hda@arhiv.hr

<http://www.arhiv.hr/>

9. lipnja 2020.

Internetska poveznica događanja: www.arhiv.hr

I.

Izložba *Katastrofe*

Trajanje izložbe: 9. lipnja – 15. rujna 2020.

Autori programa: Borut Gulič (HDA), Ana Holjevac – Tuković (HMDC DR)

Hrvatski državni arhiv i Hrvatski memorijalno-dokumentacijski centar Domovinskog rata pripremili su izložbu fotografija *Katastrofe* prigodom ovogodišnjeg Međunarodnog dana arhiva. Prije 140 godina zbio se Veliki potres u Zagrebu, a prije nepuna tri mjeseca, 22. ožujka, Zagreb se snažno zatresao još jednom. Samo u posljednjem stoljeću u svijetu su se dogodili deseci tisuća katastrofa, a u prosjeku su odnosili 50 000 žrtava na godinu! Jesmo li uspavani? Može li se proaktivnije preventivno djelovati? Svodi li se prevencija često na formu? Doprinosimo li značajno nekim prirodnim promjenama ili se njima manipulira? Jesu li neke nesreće nužne? Čini se da je u posljednje vrijeme katastrofičnih pojava sve više. Brzo se na njih navikavamo, ali još brže odvikavamo. Izložbu možete pogledati u prostoru Arhiva od 9. lipnja do 15. rujna, od ponedjeljka do petka, od 9 do 14 sati.

II.

Autor programa: Mladen Burić (HDA)

U sklopu izložbe fotografija *Katastrofe* prikazujemo i isječke filmova iz filmske nacionalne zbirke Hrvatske kinoteke HDA-a (HR-HDA-1941. Zbirka filmskog gradiva na elektroničkim i digitalnim medijima). Riječ je o sljedećima:

1. Potres: isjecci iz filma *Skopje 63*; 1964., Veljka Bulajića / 1906
2. Poplava: isjecci iz filma *Poplava*; 1964., Bogdana Žižića / 1420
3. Požar: isjecci iz filma *Ne spavaju svi noću*; 1951., Branka Belana / 265
4. Rat: isjecci iz filma *Vukovar*; 1992. Dubravka Merlića / 129
5. Bolest: isjecci iz filma *Borba protiv bolesti putem filma*; 1934., Drago Choulpek / 1420

III.

12:00/14:00 sati (uz prethodnu najavu, broj posjetitelja ograničen na 10)

Stručno vodstvo kroz izložbu *Katastrofe*

IV.

Prodaja izdanja HDA uz prigodan popust u trajanju 8. – 12. lipnja 2020. Svi zainteresirani se mogu javiti na e-mail: kpa@arhiv.hr, brojeve telefona: 01/4801-930, 01/4801-981 ili doći osobno.

10. lipnja 2020.

10:00/13:00 sati (uz prethodnu najavu, broj posjetitelja ograničen na 10)

Stručno vodstvo kroz izložbu *Katastrofe*

Državni arhiv u Bjelovaru

Trg Eugena Kvaternika 6

43000 Bjelovar

tel.: 043 244 487; 220 488

faks: 043 220 487

Ravnateljica: Martina Krivić Lekić

e-pošta: drzavni-arhiv-bj@bj.htnet.hr

<http://www.dabj.hr/>

9. lipnja 2020.

Internetska poveznica događaja: www.dabj.hr

Predstavljanje programa *Nova mrežna stranica Državnog arhiva u Bjelovaru*

Autorica programa: Martina Krivić Lekić

Trajanje programa: trajno postavljen

Program obuhvaća:

Prvotne mrežne stranice Državnog arhiva u Bjelovaru, postavljene i uređene 2017. godine, ukazale su na potrebu redizajna i oblikovanja novih stranica kako bi predstavljeni materijali bili sustavniji, logično poredani i pristupačniji korisnicima. Potreba za njihovim osvježavanjem naročito se očitovala u svjetlu donošenja *Zakona o pristupačnosti mrežnih stranica i programskih rješenja za pokretne uređaje tijela javnog sektora* (NN 17/19), kojim se utvrđuju mjere o osiguravanju pristupačnosti mrežnih stranica i programskih rješenja za pokretne uređaje tijela javnog sektora korisnicima, osobito osobama s invaliditetom. Putem novih mrežnih stranica Arhiva će informacije i poruke koje želimo podijeliti sa korisnicima, stvarateljima i građanima biti dostupnije, osobito kroz rubrike vezane uz Digitalni arhiv. Kroz njih se otvara prostor za dodavanje većih količina digitaliziranog arhivskog gradiva, te će dosad ostvareni digitalni projekti *Šetnja Bjelovarom kroz razglednice*, *Topoteka Bjelovar*, *Bjelovarski list* postati vidljiviji u zajednici.

Državni arhiv u Dubrovniku

Sv. Dominika 1
22000 Dubrovnik
tel.: 020 321 031; 020 321 032
faks: 020 321 060
Ravnateljica: Nikolina Pozniak
e-pošta: dad@dad.hr
<http://www.dad.hr>

9. lipnja 2020.

I.

Državni arhiv u Dubrovniku (palača Sponza)

Izložba *Sponza 1520. – 2020.*

II.

ASC Metković – Ploče – Opuzen

Virtualna izložba *Robna kuća Razvitak Metković*

Internetske poveznice događaja:

<https://dolaneretve.topoteka.net/>;

<https://www.facebook.com/arhivskisabirnicentarmetkovicopuzenploce/>

III.

ASC Korčula – Lastovo

Virtualna izložba *Plivaj, praši, naprid naši – 90 godina Korčulanskog plivačkog kluba (1930. – 2020.)*

Internetska poveznica događaja:

<https://www.facebook.com/pages/category/Public-Service/Arhivski-sabirni-centar-Kor%C4%8Dula-Lastovo-712567312093302/>

Program obuhvaća:

I.

Izložba *Sponza 1520. – 2020.* kroz arhivske dokumente, nacрте, fotografije i razglednice donosi prikaz povijesti palače Sponza u navedenom vremenskom razdoblju.

II.

Virtualna izložba *Robna kuća Razvitak Metković* kroz dokumente nacрте i fotografije iz fondova ASC Metković – Ploče – Opuzen prezentira nastanak simbola grada Metkovića u ranim 80-ima 20. stoljeća, Robne kuće *Razvitak Metković*. Izložba je

svojevrnsni podsjetnik na važnost izgradnje rečene robne kuće, danas propalog trgovačkog giganta, koji je obilježio život Metkovića u drugoj polovici prošloga stoljeća, utjecao na društveni život njegovih građana, te na urbanizam užeg gradskog središta.

III.

Izložba *Plivaj, praši, naprid naši* donosi presjek važnih trenutaka Korčulanskog plivačkog kluba koji ove godine obilježava 90. godina aktivnog djelovanja. U tih 90 godina plivači, plivačice i vaterpolisti popularnog KPK nastupali su na različitim natjecanjima, osvajali medalje i obarali osobne rekorde, pri čemu se posebno ističu uspjesi vaterpolista 1979. i njihov osvojeni Kup pobjednika kupova, te uspjesi Vinke Jeričević 1956. i Gojka Arnerija 1960. na Olimpijskim igrama. Izložba, osim ilustriranja spomenutih važnih trenutaka, odaje i počast svim *kapekašima*.

Državni arhiv u Gospiću

Kaniška 17
53000 Gospić
tel.: 053 560 440
faks: 053 560 441
Ravnatelj: Ivica Mataija
e-pošta: info@arhiv-gospic.hr
<http://www.arhiv-gospic.hr/>

20. lipnja 2020.

Državni arhiv u Gospiću, Kaniška 17

Otvorenje izložbe *Priča o našim precima*

Autori izložbe: Vlatka Galac, Ivica Mataija, Andrea Selec

Trajanje izložbe: lipanj 2020.

Program obuhvaća:

U suradnji s učenicima i učiteljima četvrtih razreda Osnovne škole dr. Jure Turića iz Gospića i studentima i profesorima Odjela za nastavničke studije u Gospiću Sveučilišta u Zadru, Državni arhiv u Gospiću predstavlja izložbu *Priča o našim precima*. Izložba je nastala u okviru lokalnog projekta usmjerenog popularizaciji znanosti i kulture te poticanju suradnje znanstvenih, kulturnih i odgojno-obrazovnih institucija, koji je uključio učenike, studente, učitelje i profesore kao posebne kategorije sa specifičnim odnosom prema arhivskom gradivu i zavičajnosti. Cilj projekta i izložbe, kao jednog segmenta njegovog ostvarenja, je razvijanje svijesti o arhivskom gradivu kao važnom vrelu za proučavanje povijesti određenog kraja koje omogućuje promišljanje o vrsti nositelja informacije, stvaratelju zapisa, pouzdanosti vrela, i njegovoj povezivosti s razdobljem u kojem je nastao. Proces oblikovanja i pripreme izložbe (prikupljanje arhivskoga gradiva, njegova digitalizacija, izrada baze metapodataka, oblikovanje povijesnoga narativa, izrada idejnog projekta oblikovanja izložbe prema tematskim jedinicama, oblikovanje kataloga, promidžba i javno predstavljanje projekta i izložbe te njezino uvrštenje u Topoteku Lika) potaknuo je razvoj kritičkoga mišljenja, stjecanje i razmjenu znanja i sposobnosti te kreativnost svih sudionika njegovog ostvarenja. Izložene fotografije iz učeničkih obiteljskih albuma svjedoče o važnim obiteljskim i društvenim događajima, običajima, kulturi življenja i osobinama privatnih i javnih prostora koji su na specifičan način obilježili povijest gospićkih obitelji, a samim time i povijest Gospića tijekom dvadesetog stoljeća. Zainteresirana publika izložbu može pogledati i putem internet-ske poveznice: www.arhiv-gospic.hr

Državni arhiv u Karlovcu

Ljudevita Šestića 5
47000 Karlovac
tel.: 047 412 366; 412 361
faks: 047 412 362
Ravnateljica: Davorka Janković-Škrtić
e-pošta: daka-arhiv@ka.t-com.hr
<http://www.da-ka-hr/>

9. lipnja 2020.

Internetska poveznica događanja: www.da-ka-hr

12:00 sati

I.

Projekcija filma *Nit od sto godina*

Autorica programa: Marica Basar

Trajanje projekcije: 9. lipnja 2020. – 30. travnja 2021.

II.

Prezentacija *Stradanje zgrade karlovačkog arhiva u Domovinskom ratu*

Autorica programa: Marija Jagunić

Trajanje prezentacije: 9. lipnja 2020. – 30. travnja 2021.

Program obuhvaća:

I.

Povodom obilježavanja Međunarodnog dana arhiva 2020. predstavljamo film *Nit od sto godina* koji rječju i slikom priča priču o stoljetnom uspješnom poslovanju i razvoju tvornice „Pamučna industrija Duga Resa“. Film je izrađen u studiju Jadran filma, te će mnoge dirnuti svojim sadržajem.

Sudbina ove tvornice, u ovoj godini katastrofa i obilježavanja katastrofa, asocira i podsjeća na isto ozračje. „Pamučna industrija Duga Resa“ je bila uspješna tvornica osnovana za vrijeme Austro-Ugarske, preživjela je sve ratove, ali ne i pretvorbu i privatizaciju u Republici Hrvatskoj. Tvornica je zapošljavala preko 4000 radnika, bila izvor egzistencije generacija na širem dugoreškom području, imala tržište, proizvodila kvalitetne i ekološki prihvatljive tkanine i konfekciju, te svojim radom i djelovanjem podigla grad Dugu Resu.

Vrijedna pisana ostavština, slikovni materijal i film o ovoj tvornici pohranjena je i arhivistički obrađena u Državnom arhivu u Karlovcu.

II.

Zgrada Državnog arhiva u Karlovcu imala je ključnu ulogu u očuvanju i zaštiti kulturne baštine grada Karlovca u vremenskom razdoblju 1991. – 1995. godine. Naime, kao jedina gradska kulturna ustanova koja je u svom podrumu imala atomsko sklonište, početkom Domovinskog rata 1991., kada je Karlovac svakodnevno granatiran, Arhiv je postao trezor kulturnog blaga grada. Stoga, u navedenoj prezentaciji prikazujemo djelatnike Arhiva, koji su svojim nesebičnim zalaganjem u tako zahtjevnim uvjetima radili na zaštiti gradiva i zgrade, te tako pružili svijetli primjer vlastitoj i budućim generacijama hrvatskih arhivista.

Državni arhiv za Međimurje

Štrigova 102
40312 Štrigova
tel.: 040 312 600
faks: 040 312 600
Ravnatelj: Jurica Cesar
e-pošta: dram@dram.hr
<http://www.dram.hr/>

9. lipnja 2020.

Internetska poveznica događaja: www.dram.hr

Otvorenje virtualnog programa *Digitalni fond Državnog arhiva za Međimurje*

Autor programa: Državni arhiv za Međimurje

Trajanje programa: trajno postavljen

Program obuhvaća:

Digitalni fond Državnog arhiva za Međimurje rezultat je suradnje Državnog arhiva za Međimurje, Pokrajinskog arhiva Maribor te Hrvatskog državnog arhiva. Projekt obuhvaća digitalizirano arhivsko gradivo nastalo temeljem izvornog gradiva koje se čuva u Mariboru i Zagrebu, a važno je za povijest Međimurja. Projektom je obuhvaćena digitalizacija relevantnih matičnih knjiga, arhivskog gradiva Mađarskog kraljevskog građevnog ureda Zalaegerszeg i arhivskog gradiva Pavlinskog samostana sv. Jelene u Šenkovcu.

Gradivo *Matičnih knjiga* obuhvaća matične knjige rođenih, vjenčanih i umrlih za područje čitavog Međimurja s kraja 19. i početka 20. stoljeća. Matične knjige su podijeljene na građanske (državne ili civilne) matične knjige, matične knjige Židovske općine Čakovec te matične knjige rimokatoličkih župa. Digitaliziran je onaj dio matičnih knjiga koji nedostaju u Državnom arhivu za Međimurje.

Gradivo *Mađarskog kraljevskog građevnog ureda Zalaegerszeg* obuhvaća nekolicinu predmeta s početka 20. stoljeća vezanih uz gradnju, obnovu i adaptaciju objekata na području Međimurja. Predmeti se većinom odnose na sakralne objekte i župne dvorove te školske zgrade, a manjim dijelom na zgrade tadašnjih pravosudnih tijela, te gospodarske i infrastrukturne objekte (ceste, mostovi, kanalizacija).

Gradivo *Pavlinskog samostana sv. Jelene u Šenkovcu* pokriva razdoblje od 14. do 18. stoljeća te se odnosi na imovinsko-pravne poslove samostana, njegove povlastice, privilegije i obveze.

Državni arhiv u Osijeku

Kamila Firingera 1
31000 Osijek
tel.: 031 207 240
faks: 031 200 337
Ravnatelj: dr. sc. Dražen Kušen
e-pošta: dao@dao.hr
<http://www.dao.hr/>

9. lipnja 2020.

I.

12:00 – 12:30 sati

Virtualna izložba *Osječke katastrofe u arhivskim zapisima*

Internetske poveznice događaja:

<http://www.dao.hr/>;

<https://www.facebook.com/Dr%C5%BEavni-arhiv-u-Osijeku-DAOS-733923473389468/>

Autorica on line kataloga: Erika Žilić Vincetić

Odabir gradiva: Vesna Božić-Drljača, Dinko Cindrić, dr. sc. Danijel Jelaš,

Dražen Jurković, Manuela Kozić, dr. sc. Dražen Kušen, Pavo Pavlik

Trajanje programa: trajno postavljen

II.

9:00 – 18:00 sati

Državni arhiv u Osijeku

Dan otvorenih vrata arhiva

Autori programa: arhivisti Državnog arhiva u Osijeku

III.

9:00 – 18:00 sati

Državni arhiv u Osijeku, prijemni ured - knjižara/suvenirnica

Vodstvo kroz arhivska izdanja i njihova promotivna prodaja

Autori programa: Djelatnici DAOS

IV.

19:00 – 20:00 sati

Državni arhiv u Osijeku

Predstavljanje knjige *Građani Slobodnog i kraljevskog grada Osijeka 1809.-1850.*

Knjigu realizirali: Eldina Lovaš (priređivačica i autorica uvodne studije), dr. sc.

Danijel Jelaš (urednik), mr. sc. Ladislav Dobrica (recenzent), dr. sc. Robert Skenderović (recenzent)

Program obuhvaća:

I.

Državni arhiv u Osijeku je iz svog fundusa odabrao i u izložbi *Osječke katastrofe u arhivskim zapisima* predstavio raznovrsne arhivske izvore koji na brojne načine tematiziraju povijesne pojave katastrofa u osječkoj prošlosti, zapise i vizualne materijale povezane s njima. Izložba svjedoči o katastrofalnim detaljima ili opisima povijesnih trenutaka ili razdoblja povezanih s masovnim bolestima, velikim poplavama, olujama, potresima, požarima i ratnim bombardiranjima, kao i o tragovima koji su ostajali kao posljedice tih katastrofa.

II.

Organizirana stručna vodstva, uz poštivanje propisanih mjera zaštite i uz prethodnu najavu telefonom ili e-poštom, *Dan otvorenih vrata arhiva* obuhvatit će stručno vodstvo kroz arhivska spremišta, izložbeni prostor, čitaonicu, knjižaru i suvenirnicu Državnog arhiva u Osijeku na adresi u kojoj Arhiv boravi od 1975. godine. Zgrada je građena početkom 18. stoljeća u sklopu izgradnje osječke Tvrđe. Ima oko 2000 kvadratnih metara prostora, od čega na spremišta otpada oko 1500 kvadratnih metara, a ostalo na druge javne prostore za korisnike te radne prostorije djelatnika. Nakon Domovinskog rata, obnovljena je 1996. i dodatno uređivana 2018. i 2019. godine. Posjetitelji će imati prilike s jedne strane vidjeti izgled zatvorenih arhivskih spremišta i arhivsko gradivo koje se u njima čuva, a s druge strane proći kroz sve otvorene arhivske prostore s javnom namjenom, kao i dio arhivske knjižnice. U arhivskoj knjižari i suvenirnici susrest će se s bogatstvom arhivskih izdanja i zanimljivim suvenirima.

III.

Stručni djelatnici arhiva, uz poštivanje propisanih mjera zaštite, posjetitelje će upoznati s objavljenim arhivskim izdanjima, uz mogućnost kupnje arhivskih suvenira i knjiga po promotivnim cijenama. Radi se o više od 120 izdanja iz bogate izdavačke djelatnosti Državnog arhiva u Osijeku, među kojima se posebno ističu stručno-znanstveni časopis *Glasnik arhiva Slavonije i Baranje*, te dva značajna izdavačka niza, *Kanonske vizitacije* (završen niz) i *Izvori za povijest Osijeka i Slavonije* (kontinuirani niz). Svojom izdavačkom djelatnošću arhiv nudi veliki nakladnički mozaik različitih izdanja povezanih s arhivom, arhivskom baštinom, poviješću Osijeka, Slavonije, Baranje i Srijema, u užem i širem smislu. Svaka od tih publikacija je jedna od kockica koja nama i budućim generacijama razotkriva vezu čovjeka, prostora i zbivanja u vremenu koje kao osobe i zajednica živimo i oblikujemo.

IV.

Knjiga *Građani Slobodnog i kraljevskog grada Osijeka 1809.-1850.*, dio nakladničkog niza *Izvori za povijest Osijeka i Slavonije* DAOS, donosi informacije dvaju arhivskih izvora o stanovnicima grada Osijeka u navedenom vremenskom razdoblju. Riječ je o evidencijama: Upisnik građana i Knjiga začasnih građana. Upisnik građana je abecedni popis svih osoba koje su od 1809. do 1850. postale dijelom

gradske općine, dok je Knjiga začasnih građana kronološki popis koji se nastavio koristiti kao evidencija počasnih građana Osijeka nakon ukidanja feudalizma i uspostave novog ustrojstva gradske uprave 1850. godine i čuva se u fondu Gradsko poglavarstvo Osijek, kao dio serije Zbirka isprava. Značaj ove dvije evidencije leži u činjenici kako je riječ o unikatnim dokumentima na temelju kojih je moguće identificirati sve one (ili gotovo sve one) stanovnike Slobodnog i kraljevskog grada Osijeka koji su imali status građana. Osim toga, evidencije sadrže specifične demografske podatke kakvi ne postoje ili ih nije jednostavno pronaći u drugim izvorima. Pridodamo li rečenom i sve veći interes istraživača demografske povijesti za gradivo Državnog arhiva u Osijeku, kao i onih što se bave osječkim temama 19. stoljeća, jasno je da je ideja da se navedeni izvorni podatci sistematiziraju i objave posve opravdana. Uvodna studija autorice Eldine Lovaš donosi korisne povijesno-demografske analize i zaključke, čime se dodatno produbljuju i upotpunjuju postojeća saznanja o gradu i njegovim stanovnicima u prvoj polovici 19. stoljeća te se otvara prostor za daljnja istraživanja.

Državni arhiv u Pazinu

Vladimira Nazora 3
52000 Pazin
tel.: 052 624 077
faks: 052 624 472
Ravnateljica: Mirela Mrak
e-pošta: dapa@dapa.hr
<http://www.dapa.hr/>

9. lipnja 2019.

Internetska poveznica događaja: www.dapa.hr

12:00 sati

Otvorenje virtualne izložbe *Prirodne nepogode i zarazne bolesti na području Pazinštine*

Autorice programa: Maja Milovan, Mirela Mrak

Trajanje programa: 9. lipnja – 4. rujna 2020.

Program obuhvaća:

U kontekstu tradicionalnog obilježavanja Međunarodnog dana arhiva, Državni arhiv u Pazinu virtualnom se izložbom *Prirodne nepogode i zarazne bolesti na području Pazinštine* priključuje navedenoj manifestaciji predstavljajući zanimljive izvatke iz arhivskog gradiva vezane uz različite prirodne nepogode (tuče, suše, požari, poplave i sl.) i zarazne bolesti (tifus, sifilis, kolera, šarlah i dr.) koje su zadesile područje Pazinštine tijekom 19. i 20. stoljeća. Cjelokupno je gradivo, prikazano unutar izložbe (fotografije i zapisi), pohranjeno u Državnom arhivu u Pazinu. Svrha je izložbe omogućiti širem krugu ljudi uvid u izbor iz fundusa bogatog arhivskog gradiva pazinskog arhiva te i ovom prilikom predstaviti Arhiv kao nezaobilazno mjesto kulturnih zbivanja.

Državni arhiv u Rijeci

Park Nikole Hosta 2
51000 Rijeka
tel. : 051 336 445
faks: 051 336 447
Ravnatelj: Markus Leideck
e-pošta: pisarnica@riarhiv.hr
<http://www.riarhiv.hr/>

9. lipnja 2020.

Internetska poveznica događanja: www.riarhiv.hr

I.

Predstavljanje *Vjesnika Državnog arhiva u Rijeci*, sv. 61-62/2019

II.

Predstavljanje digitalnog gradiva tematski vezanog uz posjet pape Ivana Pavla II. Republici Hrvatskoj u lipnju 2003. godine

Program obuhvaća:

I.

Državni arhiv u Rijeci, povodom Međunarodnog dana arhiva 2020., mrežno predstavlja *Vjesnik Državnog arhiva u Rijeci* svezak 61-62/2019 koji tematski obrađuje razdoblje D'Annunzijeve okupacije Rijeke. Na mrežnim stranicama (vjesnik.riarhiv.hr) kreiranim za tu namjenu, objavljuje se uvodnik, cjeloviti članci i prateći ilustrativni materijal iz fundusa Državnog arhiva u Rijeci. Navedena stranica ubuduće će poslužiti kako platforma za predstavljanje svih do sada objavljenih izdanja ovog časopisa.

II.

Na inicijativu arhivskog savjetnika Zorana Stankovića, Državni arhiv u Rijeci je, od fotografa Nikole Kurtija preuzeo digitalne fotografije tematski vezane uz treći posjet pape Ivana Pavla II. Republici Hrvatskoj u lipnju 2003. godine. Tom prilikom, u Hrvatskoj iznimno omiljeni papa Ivan Pavao II, posjetio je Rijeku, Dubrovnik, Đakovo, Osijek i Zadar. U sjećanje na ovaj događaj, koji je ujedno bio 100. službeno putovanje pape Ivana Pavla II. izvan Vatikana i Italije, te povodom 100. godišnjice njegovog rođenja Državni arhiv u Rijeci i Foto Kurti mrežno predstavljaju izbor iz preuzete dokumentacije. Fotografije se mogu pregledati na stranicama (ivanpavaoII.riarhiv.hr).

Državni arhiv u Sisku

Frankopanska 21
44000 Sisak
tel.: 044 525 060
faks: 044 540 860
Ravnateljica: Nela Kušanić
e-pošta: info@dask.hr/
<http://www.dask.hr>

9. lipnja 2020.

Internetska poveznica svih događanja: www.dask.hr

I.

Predstavljanje programa *Nove mrežne stranice Državnog arhiva u Sisku*
Autorice programa: Nela Kušanić, Martina Vipotnik, Snježana Žegor
Trajanje programa: trajno postavljen

II.

Otvorenje on line izložbe *Projekti i nacrti javnih zgrada u Sisku*
Autorica programa: Snježana Žegor
Trajanje programa: 09. – 30. 06. 2020.

Program obuhvaća:

I.

Povodom Međunarodnog dana arhiva 2020., Državni arhiv u Sisku, pokreće vlastite nove mrežne stranice, poboljšanu, moderniju i funkcionalniju verziju dosadašnjih.

II.

Državni arhiv u Sisku koristi isti povod za pokretanje vlastitih on line izložaba. Prva u seriji je izložba više arhivistice Snježane Žegor *Projekti i nacrti javnih zgrada u Sisku*, koja se može pogledati na navedenim mrežnim stranicama.

Državni arhiv u Sisku povodom ovogodišnjeg Međunarodnog dana arhiva neće organizirati javno događanje.

Državni arhiv u Splitu

Ulica glagoljaša 18

21000 Split

tel.: 021 348 914

faks: 021 344 206

Ravnateljica: Marina Grgičević

e-pošta: administracija@das.hr

<http://www.das.hr/>

9. lipnja 2020.

Internetske poveznice događaja:

www.das.hr;

www.facebook.com/Dr%C5%BEavni-arhiv-u-Splitu-218105292279561/?hc_ref=ARS4qh4B77ULhgWm5hK1M_2ghvKu7EomF63TVxSK-WIhR6-IPnZuA-TrlNxXcTcluxQ&fref=nf&__tn__=kC-R

Otvorenje virtualne izložbe *Katastrofe u arhivima: 24. lipnja 1969. – vatrena noć*

Autori programa: Gordan Buble, Bruna Horović Vuković, Vendi Ganza Marušić

Trajanje izložbe: lipanj – listopad 2020.

Program obuhvaća:

Virtualna izložba *Katastrofe u arhivima: 24. lipnja 1969. – vatrena noć* donosi tijekom događaja vezanih uz katastrofalni požar u izmještenom spremištu tadašnjeg Histo-rijskog arhiva u Splitu (sjeverozapadna kula Palače), koji se dogodio u ljetnoj noći s 23. na 24. lipnja 1969. Tada je u potpunosti uništeno 25 arhivskih fondova novijeg gradiva, a 28 fondova je djelomično izgorjelo.

Namjera je ovom virtualnom izložbom podsjetiti na najteže stradanje arhivskog gradiva u povijesti Državnog arhiva u Splitu. U sklopu izložbe biti će objavljene fotografije uništenog i oštećenog gradiva te njegove sanacije uz popratne tekstove.

Državni arhiv u Šibeniku

Velimira Škorpika 6/A

22000 Šibenik

tel.: 022 312 514

faks: 022 312 514

Ravnateljica: mr. sc. Nataša Mučalo

e-pošta: dasi@dasi.hr

<http://www.dasi.hr/>

9. lipnja 2020.

Internetska poveznica događanja: www.dasi.hr

Predstavljanje programa *Nove mrežne stranice Državnog arhiva u Šibeniku*

Autor programa: Državni arhiv u Šibeniku

Trajanje programa: trajno postavljen

Program obuhvaća:

Povodom Međunarodnog dana arhiva 2020. Državni arhiv u Šibeniku će predstaviti vlastite nove mrežne stranice, s digitalnim arhivom i prigodnom virtualnom izložbom.

Državni arhiv u Varaždinu

Trstenjakova 7
42000 Varaždin
tel.: 042 332 500
faks: 042 332 508
Ravnatelj: Damir Hrelja
e-pošta: dav@dav.hr
<http://www.dav.hr/>

9. lipnja 2020.

Državni arhiv u Varaždinu

12:00 sati

Otvorenje izložbe *Arhiv obitelji Puttar – obiteljski arhivi kao povijesni izvori*

Autor izložbe: Damir Hrelja

Trajanje programa: 9. lipnja – 17. srpnja 2020.

Program obuhvaća:

Izložba *Arhiv obitelji Puttar – obiteljski arhivi kao povijesni izvori* kroz 19 izložbenih plakata s 200-tinjak digitalnih snimaka gradiva i 20-tak izloženih originala predstavlja izbor najvrjednijeg gradiva arhiva obitelji Puttar. Spomenuti arhiv sadrži arhivsko gradivo koje vremenski obuhvaća razdoblje od kraja 19. do početka 21. stoljeća i koje svjedoči o povijesti ove značajne varaždinske građanske obitelji (Radosla Putar, Nada Puttar Gold), te je svjedok regionalne, pa i nacionalne povijesti u rasponu većem od jednog stoljeća. Unutar arhiva, svojom se vrijednošću kao povijesni izvori posebno ističu dnevnički zapisi Velimira Puttara (12 bilježnica), koji vrlo detaljno prate događanja od 1922. do 1985., te su posebno vrijedni dnevници vezani uz II. svjetski rat. Velimir Puttar je svoj vojni put, kao pripadnik 3. Novačke pukovnije u Zagrebu, započeo 1942. U svibnju 1943. upućen je u Središnju Domo-bransku školu u Varaždinu. Od ožujka 1944. do kraja rata služio je kao pripadnik Hrvatske Protuzrakoplovne Legije na području Protektorata Češke i Moravske, te u Njemačkoj i Austriji. U svibnju 1945., po povratku na obiteljsko imanje Seketin nedaleko Varaždina, uhićen je i sudjelovao je na Križnom putu.

Vrijedan povijesni izvor unutar arhiva Puttar, koji prate navedene dnevničke zapise Velimira Puttara, čini i bogato fotografsko gradivo, a posebnu zanimljivost predstavljaju pisma poznatog hollywoodskog direktora fotografije, filmskog režisera i producenta, Rudolpha Matéa.

Krajnji cilj ove izložbe, osim prezentacije reprezentativnih dijelova arhiva obitelji Puttar, je ukazati na vrijednost obiteljskih i privatnih arhiva i potaknuti građane na

njihovo očuvanje, ali i na njihovu pohranu u arhivske ustanove, bilo kao poklon, otkup ili u obliku digitalnih presnimki. Izložbu možete pogledati i na internetskoj poveznici: dav@dav.hr

Državni arhiv u Virovitici

Trg bana J. Jelačića 24
33000 Virovitica
tel.: 033 801 900
faks: 033 801 902
Ravnateljica: Dijana Cenger
e-pošta: arhiv.virovitica@vt.t-com.hr
<http://www.davt.hr/>

9. lipnja 2020.

Internetske poveznice događanja:

www.davt.hr/;
www.icv.hr

Predstavljanje programa *Virtualne izložbe Državnog arhiva u Virovitici*
Trajanje programa: trajno postavljen

Program obuhvaća:

Državni arhiv u Virovitici osnovan je 16. listopada 2008. temeljem Uredbe o osnivanju Državnog arhiva u Virovitici (NN 121/2008), koju je donijela Vlada Republike Hrvatske. Tijekom dosadašnjeg rada ustanova je osobitu pažnju posvećivala organizaciji kulturno-prosvjetnih aktivnosti, od kojih se naročito ističu izložbe priređene u samostalnoj produkciji.

Međunarodni dan arhiva u 2020. Državni arhiv u Virovitici obilježava kreiranjem sljedećih vlastitih virtualnih samostalnih izložbi, realiziranih u razdoblju od 2014. do 2019. godine:

1. *Tragom zaboravljenog rata kroz Viroviticu*, 2014.,
2. *Povijest virovitičkog školstva*, 2015.,
3. *Plemići i velikaši Virovitičke županije*, 2015.,
4. *110 godina nogometa u Virovitici*, 2018.,
5. *Državni arhiv u Virovitici – naših deset godina*, 2018.,
6. *Slatinski biser – pjenušac vlastelina Schaumburg-Lippe*, 2019.,
7. *Poslovna pisma – memorandumi ustanova i gospodarskih subjekata od Virovitičke županije do Virovitičko-podravске županije*, 2019.

Državni arhiv u Vukovaru

Županijska 66
32000 Vukovar
tel.: 032 425 195; 032 333 934
faks: 032 450 066
Ravnatelj: Petar Elez
e-pošta: drzavni.arhiv.vu@davu.hr
<http://www.davu.hr/>

9. lipnja 2020.

Internetska poveznica događaja: www.davu.hr

12:00 – 13:00 sati

Predavanje *Elementarne nepogode u prošlosti Vukovarsko-srijemske županije*

Autor programa: Stjepan Prutki

Program obuhvaća:

Virtualno predavanje uz prezentaciju *Elementarne nepogode u prošlosti Vukovarsko-srijemske županije* uvod je u pripremu postava izložbe, osmišljene povodom Međunarodnog dana arhiva 2020. godine. Sadržaj je vezan uz prikaz šarolikosti i bogatstva arhivskog i muzejskog gradiva koje u rasponu od 18. do 20. stoljeća svjedoči o pojavama i razmjerima elementarnih nepogoda poput bolesti (epidemije kuge, kolere, velike boginje i drugih bolesti), pogubnih poplava savskog i dunavskog porječja, potresa i požara, koje su u vidu prirodnih katastrofa zahvaćale prostor današnje Vukovarsko-srijemske županije. Odabrana foto-dokumentacija, arhivski zapisi i tiskovine iz fondova i zbirki Državnog arhiva u Vukovaru, Hrvatskog državnog arhiva i Gradskog muzeja u Vukovaru svjedoče i o posljedicama koje su nepogode donijele po život, rad i običaje ljudi, te mjerama koje su, u vidu urbanističko-infrastrukturnih regulacija i primjena higijensko-zdravstvenih standarda, tadašnje vlasti, sukladno tehničkim i razvojnim mogućnostima, poduzimale kako bi se posljedice katastrofa svele na najmanju moguću mjeru.

Predavanje je namijenjeno svim zainteresiranim skupinama građanstva koje se želi upoznati s okolnostima pojave i mjera ublažavanja elementarnih nepogoda našeg kraja kroz povijest, s ciljem isticanja arhivske baštine kao čuvara sjećanja i izvora učenja o razumijevanju zavičajne povijesti.

Državni arhiv u Zadru

Ruđera Boškovića bb
23000 Zadar
tel.: 023 211 530
faks: 023 214 908
Ravnatelj: dr. sc. Ante Gverić
e-pošta: dazd@dazd.hr
<http://www.dazd.hr/>

9. lipnja 2020.

I.

12:00 sati

YouTube kanal Državnog arhiva u Zadru:

https://www.youtube.com/channel/UCdDqbn-4OL4w4e_ZspVXOSg

Predavanje *O prošlosti i sadašnjosti Arhiva Ninske biskupije*

Predavač: Oliver Modrić

II.

Internetska poveznica događaja:

<https://www.dazd.hr/hr/knjige/libellus-policorion-rogovski-kartular>

Predstavljanje digitalnog izdanja naslova *Libellus Policorion – Rogovski kartular* iz 14. stoljeća

Autor programa: Državni arhiv u Zadru

Trajanje programa: trajno postavljen

III.

Internetska poveznica događaja:

<https://www.dazd.hr/hr/izdavastvo-knjige>

Prigodna prodaja izdanja Državnog arhiva u Zadru

Autorica programa: Državni arhiv u Zadru, Odjel arhivske knjižnice (Milenka Rogić)

Trajanje programa: 8. – 12. lipnja 2020.

Program obuhvaća:

I.

Oliver Modrić kroz predavanje *O prošlosti i sadašnjosti Arhiva Ninske biskupije* daje pregled stradanja arhivskog gradiva arhiva Ninske biskupije tijekom 16. i 17. stoljeća, uvjetovano povijesnim događajima i prirodnim katastrofama, koje su uzrokovala štete i stradanja i druge pokretne i nepokretne imovine navedene biskupije.

Za potrebe predavanja koristi povijesne izvore iz fonda Arhiva Zadarske nadbiskupije HR-AZDN-17. Ninska biskupija (1557.-1830.), koji obuhvaća 74 arhivske kutije i 5 knjiga, odnosno količinu od 7,4 d/m gradiva. Pretpostavlja se kako je Ninska biskupija postojala već u vrijeme prvih kršćanskih biskupija. Svakako je postojala od vremena biskupa Teodozija s kraja 9. stoljeća. Ukinuta je 1828. i pripojena Zadarskoj nadbiskupiji 1830. godine. U prvoj polovici 20. stoljeća postojale su inicijative za njenom obnovom.

II.

U Državnom arhivu u Zadru čuva se vrlo vrijedan arhivski fond HR-DAZD-337. Benediktinski samostan Sv. Kuzme i Damjana na Pašmanu (1058.-1774), koji sadrži 6 kutija i 200 pergamena odnosno količinu od 1 d/m gradiva. Unutar njega se nalazi samostanski kartular Libellus Policorion, izvornog naslova *Libellus Policorion, qui et Topicus uocatur*, iz 14. stoljeća. Kartular je historiografski prozvan i Rogovskim kartularom, prema nazivu samostanskog posjeda Rogovo u biogradskom zaleđu, jer su se kroz taj pridjevak pokušale povezati dvije povijesne epizode vezane uz benediktinsku zajednicu koja i danas postoji kao jedina živa muška redovnička zajednica u Hrvatskoj koja se može podičiti ranosrednjovjekovnim statusom kraljevskog samostana (monasterium regale).

Predmetni kartular pisan je srednjovjekovnim latinskim jezikom na knjižnoj gotici bolonjskoga tipa (littera Bononiensis) i sadrži prijepise isprava i popise samostanskih dobara kako onih na širem biogradskom području tako i onih na otoku Pašmanu u vremenskom razdoblju od 1060. do 1369. godine i to prvo Sv. Ivana Evanđelista u Biogradu, a zatim Sv. Kuzme i Damjana na Pašmanu.

U kartular je upisano sveukupno 138 isprava i zapisa. Od toga razdoblja od 11. do 14. stoljeća pripadaju 133 isprave i zapisa. Kodeks je pripremljen od fine ovčje pergamene svijetle boje.

III.

Odjel Arhivske knjižnice organizira prigodnu prodaju izdanja Državnog arhiva u Zadru uz popust od 50% na sva raspoloživa izdanja knjiga i kataloga. Popis izdanja s cijenama na koje se odobrava popust nalazi se na mrežnoj stranici Državnog arhiva u Zadru (poveznica: <https://www.dazd.hr/hr/izdavastvo-knjige>).

Svi zainteresirani mogu se javiti na e-mail knjiznica@dazd.hr ili broj telefona 023/627 354 putem kojih će dobiti sve potrebne upute.

Državni arhiv u Zagrebu

Opatička 29
10000 Zagreb
tel.: 01 4807 150
faks: 01 4807 157
Ravnatelj: Darko Rubčić
e-pošta: info@daz.hr
<http://www.daz.hr/>

9. lipnja 2020.

Internetske poveznice događaja:

www.daz.hr/međunarodni-dan-arhiva-2020;
<https://www.facebook.com/events/325751148830945/>

12:00 sati

Virtualno otvorenje izložbe *Državni arhiv u Zagrebu u kontekstu zagrebačkog potresa 22. ožujka 2020.*

Autori izložbe: Mihaela Barbaric, Darko Rubčić

Trajanje izložbe: 9. lipnja – 1. rujna 2020.

Program obuhvaća:

Razoran potres koji je pogodio Zagreb 22. ožujka 2020. i uzrokovao štetu nesagledivih razmjera na građevinama na području grada, posljedice je ostavio i na zgradi Državnog arhiva u Zagrebu u Opatičkoj 29, palači Erdody – Drašković, zaštićenom pojedinačnom kulturnom dobru.

Virtualna izložba prikazuje dokumentarne fotografije koje kronološki prate zbivanja koja su se odvijala neposredno nakon potresa u Državnom arhivu u Zagrebu.

Fokus fotodokumentacije stavljen je na ozbiljna oštećenja koja je pretrpila zgrada Arhiva te na proces sanacije istih, koje su još u tijeku, te na postupak preventivnih mjera zaštite arhivskoga gradiva.

Realizacijom ove izložbe želja je upoznati javnost s krhkošću kulturnih spomenika naspram prirodnih nepogoda, te potrebom za intenziviranjem zaštite pokretne i nepokretne kulturne baštine kako bi se za buduće generacije sačuvali tragovi postojanja i kulturnog identiteta Zagreba i njegovih stanovnika.

Hrvatski memorijalno dokumentacijski centar Domovinskog rata

Marulićev trg 21

10000 Zagreb

tel.: 01 4801 915

faks: 01 4828 268

Ravnatelj: dr. sc. Ante Nazor

e-pošta: centar@centardomovinskograta.hr

[http: //www.centardomovinskograta.hr/](http://www.centardomovinskograta.hr/)

9. lipnja, 2020.

Internetska poveznica događaja: www.arhiv.hr

Otvorenje izložbe *Katastrofe*

Trajanje izložbe: 9. lipnja – 15. rujna 2020.

Program obuhvaća:

Hrvatski državni arhiv i Hrvatski memorijalno-dokumentacijski centar Domovinskog rata pripremili su izložbu fotografija *Katastrofe* prigodom ovogodišnjeg Međunarodnog dana arhiva. Prije 140 godina zbio se Veliki potres u Zagrebu, a prije nepuna tri mjeseca, 22. ožujka, Zagreb se snažno zatresao još jednom. Samo u posljednjem stoljeću u svijetu su se dogodili deseci tisuća katastrofa, a u prosjeku su odnosili 50 000 žrtava na godinu! Jesmo li uspavani? Može li se proaktivnije preventivno djelovati? Svodi li se prevencija često na formu? Doprinosimo li značajno nekim prirodnim promjenama ili se njima manipulira? Jesu li neke nesreće nužne? Čini se da je u posljednje vrijeme katastrofičnih pojava sve više. Brzo se na njih navikavamo, ali još brže odvikavamo. Izložbu možete pogledati u prostoru Arhiva od 9. lipnja do 15. rujna, od ponedjeljka do petka, od 9 do 14 sati.

Hrvatsko arhivističko društvo

Hrvatsko arhivističko društvo strukovna je udruga koja okuplja i organizira stručne djelatnike i druge zainteresirane osobe i udruge radi promicanja i unapređenja arhivistike, arhivske struke kao i stručnog arhivskog rada u Republici Hrvatskoj. Društvo je osnovano 1954. pod nazivom Društvo arhivskih radnika Hrvatske a od 1994. djeluje pod današnjim nazivom.

Osnovne su zadaće Društva:

- razvijanje svijesti o arhivskom gradivu kao općem kulturnom dobru i o potrebi njegove primjerene zaštite;
- unapređenje stručnih standarda u obradi arhivskoga gradiva;
- poticanje i pomaganje obrazovanja i stručnog usavršavanja djelatnika u arhivima i pismohranama;
- poticanje zanimanja za korištenje arhivskoga gradiva i popularizacija arhivske djelatnosti;
- zaštita interesa arhivske struke;
- promicanje općih arhivističkih načela i posebno načela etičkog kodeksa arhivista;
- razvijanje suradnje sa srodnim udrugama i organizacijama u zemlji i inozemstvu.

U izvršavanju svojih zadaća Hrvatsko arhivističko društvo surađuje s ustanovama i udrugama na području Republike Hrvatske, naročito s arhivskim ustanovama i srodnim strukovnim udruženjima. Na međunarodnom planu Hrvatsko arhivističko društvo surađuje s tijelima Međunarodnog arhivskog vijeća čiji je Društvo član, te s nacionalnim arhivističkim udruženjima u većem broju europskih zemalja.

Hrvatsko arhivističko društvo
Marulićev trg 21
10000 Zagreb
tel. +385 (0)1 4801 947 (tajnik)
tel. +385 (0)1 4801 906 (predsjednica)
e-pošta: had@arhiv.hr
<http://www.had-info.hr/>

Međunarodno arhivsko vijeće

International Council on Archives (ICA)

<http://www.ica.org/>

Međunarodno arhivsko vijeće - *International Council on Archives (ICA)* je stručna međunarodna arhivistička organizacija koja okuplja oko 1400 članova iz 199 zemalja i područja. Među članovima su nacionalni arhivi, stručna udruženja arhivista i drugih informacijskih stručnjaka, područni, gradski i lokalni arhivi, kao i arhivi drugih organizacija ili pojedinaca te individualni članovi koji svojim osobnim angažmanom kroz djelovanje ICA žele doprinositi razvoju arhivske teorije i prakse u svijetu. Njezina je osnovna zadaća usmjerena na promicanje zaštite, razvoja i korištenja svjetske arhivske baštine, a njezin rad na zaštiti i očuvanju svjetske memorije usmjeren je i na unapređivanje razmjene informacija uz poštivanje kulturalnih različitosti. U osnovi njezinih nastojanja je svijest o vrijednosti arhivskih ustanova koje nose memoriju naroda, društava i njihovih identiteta, a ta je memorija ugaoni kamen suvremenog informacijskog društva. Arhivske su ustanove, naime, garancija službene informacije i znanja o povijesti pojedinih osoba, organizacija i država i time predstavljaju temelj zdrave demokracije, napretka i dobroga upravljanja.

Nastojanja ICA sukladne su nastojanjima pojedinih nacionalnih udruga i ustanova, a u onim područjima gdje slične nacionalne udruge još ne postoje ICA nastoji pružati pomoć pri usmjeravanju profesionalnih nastojanja arhivista. Ona nastoji na različitim razinama od lokalne do međunarodne pružati potporu za razmjenu zajedničkih stručnih inicijativa. U okviru rada ICA osnivaju se *ad hoc* odbori i radne grupe na različitim razinama za rad na posebnim projektima i aktivnostima za rješavanje nekih gorućih pitanja. Na redovitoj godišnjoj konferenciji raspravljaju se glavni profesionalni problemi u interesu struke, a stručnoj su javnosti informacije o tom radu dostupne putem redovitih godišnjih i povremenih publikacija. Privremenim ili trajnim okupljanjem stručnjaka kroz sekcije povezane s posebnim sadržajima ili pitanjima, objedinjuje se respektabilan rad brojnih profesionalnih udruga i arhivista međunarodnih organizacija lokalne uprave, poslovnih i radnih tijela, sveučilišta, vjerskih zajednica, parlamenata i političkih stranaka. Nazivi i interesi pojedinih sekcija potvrđuju sveobuhvatnost interesa ICA s obzirom na problematiku arhivske profesije u suvremenom svijetu: Sekcija za edukaciju i izobrazbu (SAE), Sekcija za arhive vjerskih tradicija (SAFT), Sekcija za bilježničke arhive (SAN), Sekcija za arhitektonske zapise (SAR), Sekcija za poslovne (*business*) arhive (SBA), Sekcija za međunarodne organizacije (SIO), Sekcija za književne i umjetničke arhive (SLA), Sekcija za lokalne, gradske i područne arhive (SLMT), Sekcija profesionalne udruge (SPA), Sekcija za sportske arhive (SPO), Sekcija za arhive i arhiviste parlamenata i političkih stranaka (SPP), Sekcija za arhive sveučilišta i znanstvenoistraživačkih instituta (SUV), Sekcija za arhive i ljudska prava (SAHR).

Errata corrige

Ispričavamo se Državnom arhivu u Bjelovaru na izostavljanju jednog od predviđenih programa povodom obilježavanja Međunarodnog dana arhiva 2020., te u nastavku donosimo spomenuti program u cijelosti.

Državni arhiv u Bjelovaru

Trg Eugena Kvaternika 6, Bjelovar

9. lipnja 2020.

Internetska poveznica događanja: www.dabj.hr

I.

Predstavljanje programa *Nova mrežna stranica Državnog arhiva u Bjelovaru*

Autorica programa: Martina Krivić Lekić

Trajanje programa: trajno postavljen

II.

Predstavljanje programa *Španjolska gripa – bjelovarska priča*

Autor programa: Zorka Renić

Nositelji programa: Državni arhiv u Bjelovaru, Medicinska škola Bjelovar

Trajanje programa: trajno postavljen

Program obuhvaća:

I.

Prvotne mrežne stranice Državnog arhiva u Bjelovaru, postavljene i uređene 2017. godine, ukazale su na potrebu redizajna i oblikovanja novih stranica kako bi predstavljeni materijali bili sustavniji, logično poredani i pristupačniji korisnicima. Potreba za njihovim osvježavanjem naročito se očitovala u svjetlu donošenja *Zakona o pristupačnosti mrežnih stranica i programskih rješenja za pokretne uređaje tijela javnog sektora* (NN 17/19), kojim se utvrđuju mjere o osiguravanju pristupačnosti mrežnih stranica i programskih rješenja za pokretne uređaje tijela javnog sektora korisnicima, osobito osobama s invaliditetom. Putem novih mrežnih stranica Arhiva će informacije i poruke koje želimo podijeliti sa korisnicima, stvarateljima i građanima biti dostupnije, osobito kroz rubrike vezane uz Digitalni arhiv. Kroz njih se otvara prostor za dodavanje većih količina digitaliziranog arhivskog gradiva, te će dosad ostvareni digitalni projekti *Šetnja Bjelovarom kroz razglednice*, *Topoteka Bjelovar*, *Bjelovarski list* postati vidljiviji u zajednici.

II.

Dvije godine nakon prvog postavljanja, izložba *Španjolska gripa – bjelovarska priča*, je ponovno aktualna. Španjolska gripa se smatra jednom od najtežih i najopasnijih pandemija u povijesti čovječanstva: bila je to najpogubnija gripa o kojoj se najmanje zna. Harala je po svim kontinentima od proljeća 1918. do kraja 1919. godine. Računa se kako je oboljelo između 200 i 500 milijuna ljudi, od kojih je umrlo najmanje 25 milijuna, napose od teških plućnih komplikacija. Pretpostavlja se da je zaraženih osoba, pritom misleći na vidljive znakove bolesti, bilo između 20 i 40% tadašnje ukupne svjetske populacije. Izložbu ovom prigodom po prvi puta postavljamo u virtualnom prostoru, u okviru mrežnih stranica Državnog arhiva u Bjelovaru. Uz izložbene panoe donosimo i materijale koje je autorica prikupila prilikom svoga istraživanja, kao i arhivsko gradivo koje svjedoči o smrtnosti uzrokovanoj ovom epidemijom u Bjelovaru i okolici.